

Guia pel TEA: Pautes per les famílies

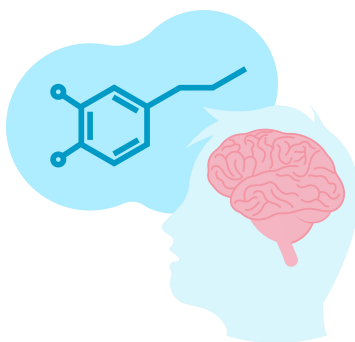

Índex

Què és el TEA?.....	pàg. 1
Com es presenta el TEA	pàg. 2
Com intervenim el TEA.....	pàg. 3
Pautes i propostes d'actuació	pàg. 4
Recursos per donar suport	pàg. 5
Llibres i contes sobre el TEA	pàg. 6
Jocs de taula i activitats lúdiques	pàg. 7

El **Trastorn de l'Espectre Autista (TEA)** és un trastorn del **neurodesenvolupament** que afecta principalment la **comunicació social, la interacció i la flexibilitat de la conducta i del pensament**. Es manifesta de manera molt diversa, motiu pel qual es parla d'“espectre”.

La seva prevalença s'estima entre l'**1 i el 2% de la població infantil**, amb diagnòstics més freqüents en nens que en nenes (tot i que en les nenes sovint es detecta més tard). El TEA té una **base genètica i neurobiològica**, no està relacionat amb la criança ni amb la intel·ligència, i pot presentar-se amb diferents graus de suport necessari.

Com es presenta?

Els signes solen aparèixer abans dels 3 anys i inclouen:

- **Dificultats en la comunicació social:** contacte ocular reduït, dificultats per comprendre gestos, expressió limitada o peculiar del llenguatge.
- **Restricció i repetició de conductes:** moviments estereotipats, interessos intensos i rutines rígides.
- **Sensibilitats sensorials:** hipersensibilitat o hiposensibilitat a sons, textures, olors o llums.
- **Dificultats en el joc simbòlic i la imitació.**
- Tot i això, també poden presentar **punts forts**, com una gran memòria visual, capacitat d'atenció a detalls i habilitats especials en àrees concretes.

Com intervenim?

El TEA requereix una **intervenció integral, primerenca i personalitzada:**

- **Intervencions psicoeducatives estructurades** (ABA, TEACCH, Denver Model).
- **Logopèdia i comunicació alternativa augmentativa (CAA)** quan hi ha dificultats de llenguatge.
- **Teràpia ocupacional i integració sensorial** per abordar hipersensibilitats i habilitats motrius.
- **Intervenció en habilitats socials i regulació emocional.**
- **Treball coordinat** amb família i escola per garantir coherència i suport constant.

Pautes i propostes d'actuació

Per acompanyar infants amb TEA és clau:

- **Anticipar i estructurar les rutines diàries.**
- Utilitzar **ajudes visuals** (pictogrames, horaris, seqüències).
- Donar instruccions **curtes, clares i concretes.**
- Reforçar positivament els progressos.
- Adaptar l'entorn per **reduir estímuls** que puguin sobrecarregar.
- Promoure **espais de calma** i descans.
- **Fomentar l'autonomia** en activitats quotidianes amb passos senzills.

Recursos per donar suport

Apps i eines digitals:

- Pictotraductor, AraWord, LetMeTalk (comunicació amb pictogrames).
- Proloquo2Go (CAA, iOS).
- Smile and Learn (jocs educatius adaptats).

Webs i associacions:

- autismo.org.es
- aprendicesvisuales.org
- disfam.org (apartats sobre TEA i altres trastorns).

Llibres i contes

Per a infants (contes i lectures adaptades)

- “Un amigo diferente” – Blanca Bk → conte il·lustrat per entendre la diversitat i l'amistat.
- “El niño que quiere ser silencio” – Andrea Maceiras → història poètica sobre diferències i sensibilitats.
- “Todos somos diferentes” – llibre infantil per fomentar l'acceptació i la diversitat.
- “Aprendices visuales” (col·lecció de contes) – per ensenyar emocions i rutines a través d'imatges.

Per a adolescents i adults joves (lectura narrativa)

- “El curioso incidente del perro a medianoche” – Mark Haddon → novel·la juvenil sobre un noi amb trets TEA.
- “Mi hermano persigue dinosaurios” – Giacomo Mazzariol → novel·la sobre convivència amb un germà diferent.

Per a pares i professionals (guies i comprensió)

- “Guía para padres y profesionales de niños con TEA” – Temple Grandin / Tony Attwood (referents internacionals).
- “El cerebro autista” – Temple Grandin → divulgació científica sobre el funcionament cognitiu.
- “Autismo: cómo ayudar a las familias” – Manuel Posada de la Paz.
- “Niños, autismo y juego” – guia pràctica per fomentar habilitats socials i comunicatives a través del joc.

Jocs de taula i activitats

Els jocs són una eina clau per treballar la interacció i les habilitats socials:

- **Per comunicació i llenguatge:** *Story Cubes, Dixit.*
- **Per memòria i atenció:** *Memory, Dobble.*
- **Per seqüenciació i organització:** *Timeline, Lince.*
- **Per cooperació i torns:** *Uno, The Mind, Jenga.*
- **Per creativitat i joc simbòlic:** titelles, jocs de rol senzills, construccions (Lego, Kapla).

“Cada infant amb TEA té un món únic per compartir; amb amor, paciència i suport, la seva llum brilla encara més fort.”